

Ana-Baba HAKKI

Ana metin:

Mektubat 259

Önce biraz burdan okuyalım sonra toplama şeklinde eklemeler yapalım

بِحَمْدِهِ يُسَبِّحُ إِلَّا شَيْءٌ مِنْ وَانٍ سُبْحَانَهُ بِاسْمِهِ

الرَّحِيمِ الرَّحْمَنِ اللَّهُ بِسْمِ

مِنَ الدَّلِّ جَنَاحَ لَهُمَا وَأَخْفِضُ * كَرِيمًا قَوْلًا لَهُمَا وَقَلَّ تَنْهَرُهُمَا وَلَا أَنْفَ لَهُمَا تَقُلُّ فَلَا كِلَاهُمَا أَوْ أَحَدُهُمَا الْكَبِيرَ عِنْدَكَ بَيُّعْنَ إِمَّا
غَفُورًا لَأَوَّابِينَ لَكَ فَإِنَّهُ صَالِحِينَ تَكُونُوا إِنْ نُفُوسِكُمْ فِي بِمَا أَعْلَمُ رَبُّكُمْ * صَغِيرًا رَبِّيَانِي كَمَا أَرْحَمُهُمَا رَبِّ وَقَلَّ الرَّحْمَةَ

Ey hanesinde

☞ *ihtiyar bir vâlide veya pederi veya*

☞ *akrabasından veya*

☞ *iman kardeşlerinden*

☞ *bir amel-mânde veya*

☞ *âciz,*

☞ *alîl*

bir şahıs bulunan gafil!.

Şu âyet-i kerimeye dikkat et bak:

Nasılki bir âyette,

beş tabaka

ayrı ayrı surette

☞ ihtiyar vâlideyne

☞şefkati celbediyor.

Evet dünyada en yüksek hakikat, peder ve vâlidelerin evlâdlarına karşı şefkatleridir.

Ve en âlî hukuk dahi,

☞ *onların o şefkatlerine mukabil*

☞ *hürmet haklarıdır.*

Çünkü onlar, hayatlarını kemal-i lezzetle evlâdlarının hayatı için feda edip sarfediyorlar.

Öyle ise, *insaniyeti sukut etmemiş* ve *canavara inkılab etmemiş*

► herbir veled;

— o muhterem,

— sadık,

— fedakâr

☞dostlara

☞hâlisane hürmet ve

☞samimane hizmet ve

☞hızalarını tahsil ve

☞kalblerini hoşnud etmektir.

Amca ve hala,

► peder hükmündedir;

teyze ve dayı,

► ana hükmündedir.

Mektubat – 259

Ey derd-i maişetle mübtela olan insan!

Bil ki ♥

senin hanendeki

☞ *bereket direği*

☞ ve *rahmet vesilesi*

☞ ve *musibet dafiası,*

☞ hanendeki

☞ o istiskal ettiğin

☞ ihtiyar veya kör

☞ akrabandır.

Sakın deme:

_"Maişetim dardır, idare edemiyorum." _

Çünkü onların yüzünden gelen bereket olmasaydı,

☞ *elbette senin dîk-ı maişetin daha ziyade olacaktı.*

Mektubat - 260

Evet kâinatın şهادetiyle,

nihayet derecede

☞ Rahman,

☞ Rahîm ve

☞ Latif ve

☞ Kerim olan

☞ Hâlık-ı Zülcelali Vel'ikram, ☞

çocukları dünyaya gönderdiği vakit,

☞ arkalarından

☞ rızıklarını

☞ gayet latif bir surette

☞ gönderip ve

öyle ise *mahlukatın en mükerremi olan insan* ve

insanların en mükemmeli olan ehl-i iman

ve *ehl-i imanın en ziyade hürmet ve merhamete şâyan*

☞ aceze,

☞ alîl

ihtiyareler

ve *alîl ihtiyarların içinde*

— şefkat ve

— hizmet ve

— muhabbete *en ziyade lââyık ve müstehak bulunan*

☞ akrabalar ve

akrabaların içinde dahi

☞ en hakikî dost ve

☞ en sadık muhib olan

☞ *peder* ve

☞ *vâlide*,

▶ ihtiyarlık halinde

▶ bir hanede bulunsa,

♥ne derece

☞ vesile-i bereket ve

☞ vasıta-i rahmet ve

صَبَّاءُ الْبَلَاءِ عَلَيْكُمْ لَصَبِّ الرُّكْعِ الشُّيُخِ لَوْلَا

sırrıyla, yani:

"Beli bükülmüş ihtiyarlarınız olmasa idi, belalar sel gibi üstünüze dökülecekti."

☞ Ne derece *sebeb-i def'-i musibet* olduklarını sen kıyas eyle.❗

Mektubat - 260

Eğer rahmet-i Rahman istersen,

o Rahman'ın

▶ *vedialarına* ve

senin hanendeki

▶ *emanetlerine*

☞ *rahmet et.*

Mektubat - 261

Âhîret kardeşlerimden Mustafa Çavuş isminde bir zât vardı.

☞ Dininde,

☞ dünyasında

▶ muvaffakiyetli görüyordum.

Sırrını bilmezdim.

Sonra anladım ki,

o muvaffakiyetin sebebi:

☞☞☞☞☞☞☞☞☞☞

O zât ise, ihtiyar peder ve vâlidelerinin haklarını anlamış ve

o hukuka tam riayet etmiş ve

onların yüzünden rahat ve rahmet bulmuş.

İnşâallah âhîretini de tamir etmiş.

✱Bahtiyar olmak isteyen, ona benzemeli.✱

Mektubat - 261

Ey hanesinde....

Dedi ya....illa hane diyince evinde anlama....

Aynı şehirde olması☞ hanende olması gibidir♥

Hem herbir şehir kendi ahalisine geniş bir hanedir.

Asa-yı Musa - 44

Ek olarak:

Hem peder ve vâlideyi şefkat ile teşhiz eden ve seni onların merhametli elleriyle terbiye ettiren hikmet ve rahmet hesabına onlara hürmet ve muhabbet, Cenab-ı Hak'ın muhabbetine aittir. O muhabbet ve hürmet, şefkat lillah için olduğuna alâmeti şudur ki: Onlar ihtiyar oldukları ve sana hiçbir faydeleri kalmadığı ve seni zahmet ve meşakkate attıkları zaman, daha ziyade muhabbet ve merhamet ve şefkat etmektir. **أَوْ أَحَدُهُمَا الْكَبِيرَ عِنْدَكَ يَبْلُغَنَّ إِمًّا** **أَفَّ لَهُمَا تَقُلْ فَلَا كِلَاهُمَا** âyeti beş mertebe hürmet ve şefkate evlâdi davet etmesi; Kur'anın nazarında vâlideynin hukukları ne kadar ehemmiyetli ve ukukları ne derece çirkin olduğunu gösterir. Madem peder; kimseyi değil, yalnız veledinin kendinden daha ziyade iyi olmasını ister. Ona mukabil veled dahi, pedere karşı hak dava edemez. Demek vâlideyn ve veled ortasında fitraten sebab-i münakaşa yok. Zira münakaşa, ya gıpta ve hasedden gelir. Pederde oğluna karşı o yok. Veya münakaşa, haksızlıktan gelir. Veledin hakkı yoktur ki, pederine karşı hak dava etsin. Pederini haksız görse de, ona isyan edemez. Demek pederine isyan eden ve onu rencide eden, insan bozması bir canavardır. Sözlür (639)

Peder ve vâlideye karşı muhabbetin, Cenab-ı Hak hesabına olduğu için hem bir ibadet, hem de onlar ihtiyarlandıkça hürmet ve muhabbeti ziyadeleştirirsin. En âlî bir his ile, en merdane bir himmet ile onların tûl-ü ömrünü ciddî arzu edip bekalarına dua etmek, tâ onların yüzünden daha ziyade sevab kazanayım diye samimî hürmetle onların elini öpmek, ulvî bir lezzet-i ruhanî almaktır. Yoksa nefsanî, dünya itibariyle olsa, onlar ihtiyar oldukları ve sana bâr olacak bir vaziyete girdikleri zaman; en süflî ve en alçak bir his ile vücudlarını istiskal

etmek, sebab-i hayatın olan o muhterem zâtların mevtlerini arzu etmek gibi vahşi, kederli, ruhanî bir elemidir. Sözlere (644)

Daha başka ekler:

- nebatî ve hayvanî olan umum vâlidelerin gayet şirin ve fedakârane şefkatleriyle şefkatini gösteren
Sözlere (11)
- Evet havfta lezzet vardır. Eğer bir yaşındaki bir çocuğun akli bulursa ve ondan sorulsa: "En leziz ve en tatlı haletin nedir?" Belki diyecek: "Aczimi, za'fımı anlayıp, vâlidemin tatlı tokatından korkarak yine vâlidemin şefkatli sinesine sığındığım halettir." Halbuki bütün vâlidelerin şefkatleri, ancak bir lem'a-i tecelli-i rahmettir. Onun içindir ki: Kâmil insanlar, aczde ve havfullahta öyle bir lezzet bulmuşlar ki; kendi havl ve kuvvetlerinden şiddetle teberri edip, Allah'a acz ile sığınmışlar. Aczi ve havfı, kendilerine şefaathı yapmışlar.
Sözlere (32)
- Hem gerek nebatî ve gerek hayvanî ve gerek insanî bütün vâlidelerin o rahîm şefkatleriyle {(Haşiye-2): Evet aç bir arslan, za'if bir yavrusunu kendi nefesine tercih ederek, elde ettiği bir eti yemeyip yavrusuna vermesi; hem korkak tavuk, yavrusunu himaye için ite, arslana saldırmaması; hem incir ağacı kendi çamur yiyerek yavrusu olan meyvelerine hâlis süt vermesi, bilbedahe nihayetsiz Rahîm, Kerim, Şefik bir zâtin hesabıyla hareket ettiklerini kör olmayana gösteriyorlar. Evet nebatat ve behimiyat gibi şuarsuzların gayet derecede şuurkârane ve hakîmane işler görmesi bizzatı gösterir ki: Gayet derecede Alîm ve Hakîm birisi vardır ki, onları işlettiriyor. Onlar, onun namıyla işliyorlar.} ve süt gibi o latif gıda ile o âciz ve za'if yavruların terbiyesi, ne kadar geniş bir rahmetin cilvesi işlediği bedaheten anlaşılır.
Sözlere (64)
- Meselâ: Bir vâlidenin evlâdının mes'udiyetlerinden ve istirahatlerinden, şefkat vasıtasıyla aldığı lezzet, o derece kuvvetlidir ki; onların rahatı için ruhunu feda eder derecesine getirir. Hattâ o şefkatin lezzeti, tavuğu civcivlerini himaye etmek için arslana saldırtır.
Sözlere (622)
- Evet rahmet-i Rabbaniyenin en hürmetli, en halâvetli, en latif ve en şirin bir cilvesi olan şefkat-i vâlide, hakaik-i kâinat içinde en muhterem, en mükerrem bir hakikattir. Ve vâlide, en kerim, en rahîm öyle fedakâr bir dosttur ki; o şefkat saikasıyla bir vâlide, bütün dünyasını ve hayatını ve rahatını, veledi için feda eder.
Mektubat (40- 41)

- Peder ve vâlideyi ona hizmetkâr etmiş. Ebeveyninin o hizmetlerine mukabil, muaccel bir ücret olarak lezzetli bir şefkat vermiş.
Mektubat (79)
- Fakat iktidar ve ihtiyarı, rızkı takib etmeye müsaid olmadığı için, Rezzak-ı Kerim peder ve vâlidesinin şefkat ve merhametlerini, iktidar ve ihtiyarına yardımcı gönderiyor. Her ne vakit iktidar ve ihtiyar tekemmül eder, o vakit rızkı ona koşmaz ve koşturulmaz.
Lem'alar (63)
- Hayvanî vâlideler yavrularını, küçük iken vazifeleri bulunduğuandan lezzetle himayeye çalışır. Büyük olduktan sonra vazife kalkar, lezzet de gider. Yavrusunu döver, elinden taneyi alır. Yalnız, insan nev'indeki vâlidelerin vazifeleri bir derece devam eder. Çünkü insanlarda za'f u acz itibariyle daima bir nevi çocukluk var, her vakit de şefkate muhtaçtır. İşte umum hayvanatın horoz gibi çobanlık eden erkeklerine ve tavuk gibi vâlidelerine bak, anla ki; bunlar kendi hesabına ve kendileri namına, kendi kemalleri için o vazifeyi görmüyorlar. Çünkü hayatını, vazifede lâzım gelse feda ediyorlar. Belki vazifeleri, onları o vazife ile tazif eden ve o vazife içinde rahmetiyle bir lezzet derceden Mün'im-i Kerim'in hesabına ve Fâtır-ı Zülcelal'in namına görüyorlar.
Lem'alar (124)
- Çünkü mukabilinde bir mükâfat, bir sevab istenilen muhabbet zaîftir, devamsızdır." Hattâ hâlis muhabbet, fitrat-ı insaniyede ve umum vâlidelerde dercedilmiştir. İşte bu hâlis muhabbete tam manasıyla vâlidelerin şefkatleri mazhardır. Vâlideler o sırr-ı şefkat ile, evlâdlarına karşı muhabbetlerine bir mükâfat, bir rüşvet istemediklerine ve talep etmediklerine delil; ruhunu, belki saadet-i uhreviyesini de onlar için feda etmeleridir.
Lem'alar (133)
- Risale-i Nur'un en mühim bir esası şefkat olmasından, nisa taifesi şefkat kahramanları bulunmaları cihetiyle daha ziyade Risale-i Nur'la fitraten alâkadarlırlar. Ve lillahilhamd, bu fitrî alâkadarlık çok yerlerde hissediliyor. Bu şefkattteki fedakârlık, hakikî bir ihlası ve mukabelesiz bir fedakârlık manasını ifade ettiğinden, şimdi bu zamanda pek çok ehemmiyeti var. Evet bir vâlide veledini tehlikeden kurtarmak için hiçbir ücret istemeden ruhunu feda etmesi ve hakikî bir ihlas ile vazife-i fitriyesi itibariyle kendini evlâdına kurban etmesi gösteriyor ki; hanımlarda gayet yüksek bir kahramanlık var. Bu kahramanlığın inkişafı ile; hem hayat-ı dünyeviyesini, hem hayat-ı ebediyesini onunla kurtarabilir. Fakat bazı fena cereyanlarla, o kuvvetli ve kıymetdar seciye inkişaf etmez veyahut sû'-i istimal edilir.
Lem'alar (199)

- Evet insanın en birinci üstadı ve tesirli muallimi, onun vâlidesidir. Bu münasebetle ben kendi şahsımda kat'î ve daima hissettiğim bu manayı beyan ediyorum:
Ben bu seksen sene ömrümde, seksen bin zâtlardan ders aldığım halde, kaseş ediyorum ki; en esaslı ve sarsılmaz ve her vakit bana dersini tazeler gibi merhum vâlidemden aldığım telkinat ve manevî derslerdir ki; o dersler fitratımda, âdeta maddî vücudumda çekirdekler hükmünde yerleşmiş. Sair derslerimin o çekirdekler üzerine bina edildiğini, aynen görüyorum. Demek bir yaşımdaki fitratıma ve ruhuma, merhum vâlidemin ders ve telkinatını, şimdi bu seksen yaşımdaki gördüğüm büyük hakikatler içinde birer çekirdek-i esasiye müşahede ediyorum.
Lem'alar (200)
- Bahtiyardır o evlâd ki; peder ve vâlidesinin hastalık zamanında, onların seri-üt teessür olan kalblerini memnun edip hayır dualarını alır. Evet hayat-ı içtimaiyede en muhterem bir hakikat olan peder ve vâlidesinin şefkatlerine mukabil, hastalıkları zamanında kemal-i hürmet ve şefkat-i ferzendane ile mukabele eden o iyi evlâdın vaziyetini ve insaniyetin ulviyetini gösteren o vefadar levhaya karşı, hattâ melâikeler dahi "Mâşâallah, Bârekâllah" deyip alkışlıyorlar. Evet hastalık zamanında, hastalık elemiğini hiçe indirecek gayet hoş ve ferahlı, etrafında tezahür eden şefkatlerden ve acımak ve merhametlerden gelen lezzetler var.
Lem'alar (215)
- İhtiyarlara bakmak ise; hem azîm sevab almakla beraber, o ihtiyarların ve bilhâssa peder ve vâlide ise, dualarını almak ve kalblerini hoşnud etmek ve vefakârane hizmet etmek, hem bu dünyadaki saadete, hem âhiretin saadetine medar olduğu rivayat-ı sahiha ile ve çok vukuat-ı tarihiye ile sabittir. İhtiyar peder ve vâlidesine tam itaat eden bahtiyar bir veled, evlâdından aynı vaziyeti gördüğü gibi; bedbaht bir veled eğer ebeveynini rencide etse, azab-ı uhrevîden başka, dünyada çok felâketlerle cezasını gördüğü, çok vukuatla sabittir. Evet ihtiyarlara, masumlara, yalnız akrabasına bakmak değil; belki ehl-i iman (madem sırr-ı imanla uhuvvet-i hakikiye var) onlara rastgelse, muhterem hasta ihtiyar ona muhtaç olsa, ruh u canla ona hizmet etmek İslâmiyetin muktezasıdır.
Lem'alar (219)
- İşte bu sırr-ı rahmet, yavruların hakkında cereyan ettiği gibi, za'f u acz noktasında yavrular hükmüne geçen ihtiyarlar hakkında da caridir. Bana kanaat-ı kat'iyye verecek derecede tecrübeler vardır ki; nasıl çocukların aczlerine binaen rahmet tarafından rızıkları hârika bir surette memeler musluklarından gönderiliyor ve akıttırılıyor.. öyle de; masumiyet kesbeden imanlı ihtiyarların rızıkları da, bereket suretinde gönderiliyor.
Lem'alar (235)